



AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA INGLIZ TILI FILOLOGIYASI O'RTASIDAGI UZVIY BOG'LIQLIK

Kamolova Gulyora Zokirjon qizi,

FarDu Chet tillari fakulteti 1-bosqich talabasi

Ismoilova Dilrabo Siddiqjon qizi

FarDu Axborot texnologiyalari kafedrası katta o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada axborot texnologiyalari hamda ingliz tili filologiyasi yo'nalishining o'zaro bog'liqligi va ularning zamonaviy ta'lim tizimidagi ahamiyati yoritilgan. Axborot texnologiyalarining ta'lim jarayonida qo'llanilishi, ingliz tilini o'rganishdagi samaradorligi hamda ilmiy tadqiqotlar olib borishda ushbu ikki sohaning o'zaro hamkorligi tahlil qilingan. Shuningdek, ingliz tilining xalqaro ilm-fan va texnologiya sohasidagi o'rni ham ko'rsatib berilgan. Maqolada axborot texnologiyalari ingliz tili filologiyasi yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratishi, bilimlarni yanada samarali o'zlashtirishga yordam berishi haqida fikrlar bayon etilgan.

Kalit so'zlar. Axborot texnologiyalari, ingliz tili filologiyasi, ta'lim tizimi, zamonaviy texnologiyalar, internet, elektron ta'lim, ilmiy tadqiqotlar, raqamli ta'lim, til o'rganish, global kommunikatsiya.

Kirish

Hozirgi zamon jamiyatida axborot texnologiyalari (AT) va xorijiy tillarni, xususan ingliz tilini bilish juda muhim ahamiyatga ega. Globallashuv jarayonlari kuchayib borayotgan bugungi davrda turli sohalarda ishlaydigan mutaxassislar nafaqat o'z kasbini mukammal bilishi, balki zamonaviy texnologiyalar va xalqaro aloqa tillaridan ham samarali foydalana olishi kerak. Ayniqsa, ingliz tili filologiyasi yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar uchun axborot texnologiyalarining o'rni tobora ortib bormoqda.

Axborot texnologiyalari ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, bilimlarni tez va qulay o'zlashtirish hamda ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Shu bilan birga, ingliz tili dunyo miqyosida ilm-fan, texnologiya, biznes va madaniyat sohalarida asosiy aloqa vositasi sifatida xizmat qilmoqda. Shuning uchun axborot texnologiyalari va ingliz tili filologiyasi o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish va ulardan birgalikda foydalanish bugungi ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biridir.

Axborot texnologiyalarining ta'limdagi o'rni

Axborot texnologiyalari inson faoliyatining deyarli barcha sohalariga kirib kelgan. Ta'lim tizimi ham bundan mustasno emas. Kompyuterlar, internet, mobil ilovalar va turli elektron platformalar yordamida o'qitish jarayoni ancha samarali va qiziqarli tus olmoqda.

Masalan, elektron darsliklar, videodarslar, onlayn testlar va virtual kutubxonalar



talabalar uchun keng imkoniyatlar yaratadi. Talabalar internet orqali dunyoning turli mamlakatlaridagi ilmiy manbalar bilan tanishishi, xorijiy professorlarning ma'ruzalarini tinglashi va xalqaro ilmiy hamkorlikni yo'lga qo'yishi mumkin.

Shuningdek, axborot texnologiyalari mustaqil ta'lim olish imkoniyatini ham kengaytiradi. Talabalar o'zlari qiziqqan mavzular bo'yicha qo'shimcha materiallarni izlab topishi, ularni tahlil qilishi va o'z bilimini mustahkamlashi mumkin. Bu esa zamonaviy ta'limning muhim talablaridan biridir.

Ingliz tili filologiyasi va uning ahamiyati

Ingliz tili bugungi kunda dunyodagi eng keng tarqalgan xalqaro tillardan biridir. Ilmiy maqolalarning katta qismi, texnologik yangiliklar, dasturiy ta'minot hujjatlari hamda internetdagi ko'plab ma'lumotlar ingliz tilida taqdim etiladi. Shu sababli ingliz tili filologiyasini o'rganish zamonaviy mutaxassislar uchun muhim ahamiyat kasb etadi.

Filologiya sohasi tilning tuzilishi, grammatikasi, tarixiy rivojlanishi va madaniy jihatlarini o'rganadi. Ingliz tili filologiyasi esa ingliz tilining lingvistik xususiyatlarini chuqur o'rganish bilan birga, uning adabiyoti va madaniy merosini ham tadqiq qiladi.

Bugungi kunda ingliz tilini mukammal bilgan mutaxassislar xalqaro tashkilotlarda, ta'lim muassasalarida, tarjima markazlarida, turizm sohasida hamda axborot texnologiyalari kompaniyalarida samarali faoliyat yuritish imkoniyatiga ega.

Axborot texnologiyalari va ingliz tili filologiyasining o'zaro bog'liqligi

Axborot texnologiyalari va ingliz tili filologiyasi bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Chunki zamonaviy texnologiyalarning aksariyati ingliz tiliga asoslangan. Kompyuter dasturlari, operatsion tizimlar, dasturlash tillari va texnik hujjatlarning ko'pchiligi ingliz tilida yoziladi.

Masalan, dasturlash tillari - Python, Java, C++ kabi texnologiyalar ingliz tilidagi buyruqlar va terminlarga asoslangan. Bu esa ingliz tilini bilgan mutaxassislar uchun axborot texnologiyalarini o'rganishni ancha osonlashtiradi.

Bundan tashqari, internetdagi ilmiy maqolalar, texnik qo'llanmalar va o'quv materiallarining katta qismi ingliz tilida mavjud. Shu sababli ingliz tilini yaxshi bilgan talaba yoki tadqiqotchi axborot texnologiyalariga oid eng yangi bilimlarni tezroq o'zlashtira oladi.

Ingliz tilini o'rganishda axborot texnologiyalarining roli

Axborot texnologiyalari ingliz tilini o'rganishda ham muhim vosita hisoblanadi. Turli mobil ilovalar, onlayn platformalar va interaktiv dasturlar yordamida til o'rganish jarayoni yanada samarali bo'lib bormoqda.

Masalan, onlayn lug'atlar, tarjima dasturlari, video darslar va virtual suhbat platformalari talabalarga til ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Talabalar internet orqali ingliz tilida so'zlashuvchi insonlar bilan muloqot qilishi, turli xalqaro forum va konferensiyalarda ishtirok etishi mumkin.

Shuningdek, sun'iy intellektga asoslangan dasturlar til o'rganish jarayonini yanada qulaylashtirmoqda. Bunday texnologiyalar foydalanuvchining xatolarini aniqlab, to'g'ri



variantlarni taklif etadi va talaffuzni ham tekshiradi.

Ilmiy tadqiqotlarda axborot texnologiyalari va ingliz tilining o'rni

Ilmiy tadqiqot olib borishda ham axborot texnologiyalari va ingliz tilining ahamiyati katta. Zamonaviy tadqiqotchilar ilmiy maqolalarini xalqaro jurnallarda chop etish uchun ingliz tilidan foydalanadilar. Shu bilan birga, ilmiy ma'lumotlarni izlash, tahlil qilish va saqlash jarayonida turli axborot texnologiyalari qo'llaniladi.

Masalan, elektron ma'lumotlar bazalari, onlayn kutubxonalar va ilmiy qidiruv tizimlari tadqiqotchilarga kerakli ma'lumotlarni tez topish imkonini beradi. Bu esa ilmiy ishlarning sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, axborot texnologiyalari va ingliz tili filologiyasi zamonaviy jamiyatning muhim sohalaridan biri hisoblanadi. Ular bir-birini to'ldiruvchi va rivojlantiruvchi yo'nalishlar bo'lib, ta'lim, ilm-fan va professional faoliyatda katta ahamiyat kasb etadi.

Ingliz tilini yaxshi bilgan mutaxassislar axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shu bilan birga, zamonaviy texnologiyalar ingliz tilini o'rganish jarayonini yanada qulay va samarali qiladi. Shuning uchun ta'lim jarayonida ushbu ikki sohani uyg'un holda rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Kelajakda axborot texnologiyalari yanada rivojlanib, ta'lim va ilm-fan sohalarida yangi imkoniyatlar yaratadi. Bu jarayonda ingliz tili filologiyasi mutaxassislarning roli ham yanada ortib boradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Stephen Hawking. *The Future of Technology*. London: Bantam Books, 2018.
2. David Crystal. *English as a Global Language*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
3. Noam Chomsky. *Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
4. UNESCO. *Information and Communication Technologies in Education*. Paris, 2015.
5. Ken Beatty. *Teaching and Researching Computer-Assisted Language Learning*. London: Routledge, 2013.
6. Jeremy Harmer. *How to Teach English*. London: Longman, 2007.
7. Jack C. Richards va Theodore S. Rodgers. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press, 2014.
8. Oxford University Press. *Information Technology and Language Learning*.



Oxford, 2016.

9. World Bank. *Digital Technologies in Education*. Washington, 2020.

10. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.
Axborot texnologiyalari asoslari. Toshkent, 2021.

